

нравственno величие, отъ колко-то прѣставленныя отъ тогози, кой-то прѣвѣса е рѣшилъ да прочете и разумѣе небеса-та. На върха на нѣкоя высока гора е стоялъ той, въ тишина-та на срѣдночнья часъ подъ звѣзды-тѣ, кои-то като свидѣтели сж слушали неговы-тѣ обѣщанія, и тамъ, като е съзывалъ высоко-то си назначеніе, както и онова на свое-то потомство, рѣшилъ са е той да начене работа-та на вѣкове-тѣ. «Тука, извѣскаль е той, тука е моя-та стражарница, а тамъ онѣзи блѣскавы свѣтила отъ сега нататкъ сж мои-тѣ еднички другары. Ноющь слѣдъ ноющь, година слѣдъ година, ще варда азъ и чакамъ, ще съображавамъ и размысливамъ, до като нѣкоя свѣтлива заря проникне въ джлобокия мракъ, кой-то сега закрыва вселенная.» Тый са е рѣшилъ непознатыя основатель на звѣздна-та наука. Негово-то име и негово-то отечество сж изгубены на вѣки. Но какво има отъ това, кога-то неговы-тѣ работы, неговы-тѣ открытия сж траяли хыляды години, и ще траятъ до тогасъ, до като мѣсяца продължава да пълни своя срѣбренъ рогъ, а планеты-тѣ — да свѣтятъ и да са обрѣщатъ на свои-тѣ орбиты.

Вървете мысленно съ мене, и нека са спреме при този първобытенъ наблюдатель въ навѣршваніе-то на негово-то хылядогодишино поприще (зашо-то ний трѣба да минемъ задъ епоха-та на потопа, и да търсимъ наши-тѣ първи открытия между онѣзи мѣдреци, на кои-то за тѣхна-та добродѣтель, Богъ позволилъ да броятъ възрастъ-та си не съ години, но съ столѣтія), и тука ний ще научимъ реда, въ кой-то тайны-тѣ на звѣздныя міръ полегка сж са открывали на дълго-то и проницателно изслѣдуваніе. И тый позволете ми да раскръя съ ясенъ и простъ языъ реда на мысли-тѣ, разсѫженія-та и изслѣдуванія-та, кои-то сж отличили тъзи първобытна ера на астрономическа-та наука. Наистина, Исторія-та не внася никаква свѣтлина въ този прѣдмѣтъ и даже прѣданія-та сж скудни; но такъвъ е прѣкрасныя порядъкъ въ златна-та верига на наблюдение-то, що-то лѣскавы-тѣ гривни, кои-то сж познаты, открывать съ вѣроятностъ тѣзи, кои-то сж погребены въ безгласно-то прѣминало. И тый ако да бѣше възможно да прочетемъ записки-тѣ на основателя на Астрономія-та, издѣланы на нѣкой гранитенъ стълпъ, ископанъ отъ земя-та, дѣто той бѣль заровенъ отъ ужаснны потопъ, ний знаемъ сега какво неговы-тѣ ерголифы щѣхъ да ни открыятъ, и знаемъ съ таквастъ вѣроятностъ, коя-то едвамъ ли ще да е по-малка отъ тъзи, коя-то дава дѣйствително-то открытие. Ний смы увѣрены, че първо-то открытие, кое-то е было нѣкога записано, като резултатъ на человѣческо-то наблюденіе, отнасяло са е на **мѣсяца**.

Сънце-то, мѣсяца и звѣзды-тѣ отколѣ сж продължавали да изгрѣватъ, да са повдигать по небе-то и полегка да залѣзватъ на западъ подъ хоризонта. Зрѣлище-то на деня и нощъ-та било е тогасъ, както и сега, обыкновено за всѣко око; но въ просто-то глѣданіе нѣмало наблюденіе, и въ нѣмо-то чуденіе нѣмало наука. Кога-то единственныятъ наблюдатель отишель на своя-та стражарница, то негова-та цѣль была да изслѣдува мѣсяца. Неговы-тѣ необыкновенны фазы много врѣме сж приканвали вниманіе-то на астронома. Отъ дѣ проилѣзватъ тѣзи измѣненія? Сънце-то было вынаги тѣркалясто и свѣтливо, звѣзды-тѣ грѣяли съ непомрачимъ